

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2022-7541
Den 26. august 2022

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 1133 (MOF alm. del) stillet 23. juni efter ønske fra Rasmus Nordqvist (SF), Carl Valentin (SF), og Karsten Filsø (SF).

Spørgsmål nr. 1133

"Vil ministeren lade denne nye problemstilling om opkoncentrering af miljøgifte i havskum kan føres tilbage til land indgå ved fastsættelsen af miljømål, tærskelværdier, indikatorer og andre målsætninger for god tilstand i vandmiljøet og tilsvarende sikre, at der tages højde for denne mekanisme i alle afgørelser, der omfatter tilførsel eller remobilisering af farlige stoffer i vandmiljøet?"

Svar

Spørgsmålet har været forelagt Miljøstyrelsen, der har oplyst, at:

"Det gælder for vandrammedirektivets generelle miljømål om god tilstand for overfladevand, at miljøkvalitetskrav fastsat for miljøfarlige forurenende stoffer skal være overholdt. Miljøkvalitetskravene kan være fastsat for en eller flere af de tre matricer vand, sediment og biota. En praktisk og reguleringsmæssig forudsætning for at tilføje havskum som en yderligere matrice, for hvilken der kan eller skal fastsættes miljøkvalitetskrav, er, at der kan etableres en sammenhæng mellem målte koncentrationer i skummet og miljømæssige skadevirkninger for vandlevende organismer og menneskers sundhed. Miljøstyrelsen vurderer, at der ikke i dag foreligger et tilstrækkeligt fagligt grundlag til at kunne etablere en sådan sammenhæng. Dette skyldes, at vandlevende organismer primært eksponeres for miljøfarlige forurenende stoffer gennem vand og ikke gennem skum på vandoverfladen, og at der ikke er en entydig sammenhæng mellem koncentrationer i vand og koncentrationer i skum, jf. bidrag til svar på spørgsmål nr. 1130. Miljøstyrelsen har ikke kendskab til kontrollerede forsøg, hvor vandlevende organismer har været udsat for påvirkning med sådanne stoffer i skum. Miljøstyrelsen har heller ikke kendskab til undersøgelse af, hvordan de badenes sundhed påvirkes ved eksponering for miljøfarlige forurenende stoffer gennem havskum.

Ved Miljøstyrelsens vurdering og klassificering af overfladevandområdernes tilstand med hensyn til forekomst af miljøfarlige forurenende stoffer sammenholdes måleresultater med de fastsatte miljøkvalitetskrav for de målte stoffer. Måleresultaterne er resultater af analyse af prøver udtaget af vand, sediment eller biota i regi af det nationale overvågningsprogram NOVANA. Miljøkvalitetskravene er fastsat på EU-niveau for prioriterede stoffer, mens miljøkvalitetskrav for nationalt specifikke stoffer er fastsat nationalt. Den tekniske procedure for fastsættelse af miljøkvalitetskrav er den samme for de to kategorier af miljøfarlige forurenende stoffer.

Forpligtelserne til at overvåge forekomsten af miljøfarlige forurenende stoffer i overfladevand og herunder vurdere og klassificere vandområdernes tilstand følger af vandrammedirektivet. Medlems-

staterne skal overvåge prioriterede stoffer, som udledes, og nationalt specifikke stoffer, som udledes i betydende mængder. Medlemsstaterne kan vælge at overvåge prioriterede stoffer i en anden matrice end den, der på EU-niveau er fastsat miljøkvalitetskrav for, men skal i så fald nationalt fastsætte miljøkvalitetskrav for stofferne i den målte matrice, som sikrer samme beskyttelsesniveau som EU-kravene. For de nationalt specifikke stoffer skal medlemsstaterne fastsætte nationale miljøkvalitetskrav for relevante matricer med henblik på vurdering af overvågningsresultaterne og klassificering af tilstanden. PFOS blev med direktiv om prioriterede stoffer (2013/39/EU) identificeret som et prioriteret stof, og der blev fastsat miljøkvalitetskrav for stoffet i vand (0,65 ng/L i ferskvand, 0,13 ng/L i saltvand) og biota (9,1 µg/kg vådvægt). Der er endnu ikke på EU-niveau fastsat miljøkvalitetskrav for andre PFAS-stoffer. Miljøstyrelsen overvåger forekomsten af PFOS i biota (fisk) på lokaliteter i både vandløb, søer, kystvande og territorialfarvande."

Lea Wermelin

/

Nina Porst